

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ¹**

**Факультет _____ германської
філології і перекладу**

**Кафедра англійської філології і
філософії мови _____**

**СИЛАБУС
вибіркової навчальної
дисципліни**

**«Міжкультурна комунікація:
подібності і відмінності
мовленнєвої поведінки»**

Спеціальність: 035 Філологія

**Спеціалізація: 035.04
Германські мови і літератури
(переклад включно), перша –
англійська**

**Освітня програма: Сучасні
філологічні студії (англійська мова
і друга іноземна мова):
лінгвістика та перекладознавство**

Рівень вищої освіти	Перший, бакалаврський
Кафедра	англійської філології і філософії мови
Факультет	Германської філології і перекладу
Викладач	Доц. Чхетіані Т.Д.
Статус дисципліни²	вибіркова
Курс, семестр³	III курс, V семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити, 90 год семінарські заняття – 30 год. самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	англійська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Курс дисципліни “Міжкультурна комунікація: подібності та відмінності мовленнєвої поведінки” орієнтований

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента;

в) дисципліна українознавчого спрямування.

³ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

	на формування у студентів розуміння ролі людського фактора (способу життя, ідей, поглядів, звичаїв, системи цінностей, сприйняття світу – свого й чужого) в успішному спілкуванні з представниками іншомовної культури. Зміст курсу розкрито у двох змістових модулях. Курс передбачає розвиток творчих здібностей студентів – самостійного опрацювання літератури та написання самостійних проектів з проблематики навчальної дисципліни.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Ознайомлення студентів-філологів з поняттями культури і міжкультурної комунікації, різною поведінкою комунікантів в одних і тих самих ситуаціях, поняттями акультурації і реаккультурації, знати чому виникає культурний шок у представників різних культур; як досягти успішної комунікації, враховуючи відмінності західної і слов'янської культур; підкреслити значення самоідентичності суспільства/нації і її членів; вміти розрізняти монохронну і поліхронну культури; усвідомити те, що не існують більш або менш розвинені культури; знати причини відмінностей в мовленнєвій поведінці, в основі яких лежить етичний і емічний фактори, низька/висока контекстуальна залежність культури; поглибити знання студентів у галузі суміжних з міжкультурною комунікацією дисциплін – психологією, прагмалінгвістикою, соціолінгвістикою, філософією, педагогікою, етикою, культурологією, антропологією, етнографією мовлення; розвивати практичні

	уміння та навички в царині фатичної метакомунікації – встановлювати, підтримувати та розмикати мовленнєвий контакт зі співрозмовником.
Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i>	Проникненню в чужу культуру, ментальність і світогляд, відображення національно-специфічних рис характеру людей, моральних устоїв, вподобань, ідеалів, способу життя, всього того, що складає специфіку мовленнєвої поведінки представників різних культур – західної і східної.
Компетентності⁴ <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	Розуміння проблем міжкультурної комунікації з позицій уникнення невдач/провалів у спілкуванні з урахуванням причин, що викликають розбіжності в мовленнєвій поведінці комунікантів; Вивчення цього курсу сприятиме розвитку свідомого підходу до мовленнєвої комунікації з погляду фахівця-філолога, зорієнтованого на опанування мовної, комунікативної та метакомунікативної компетентностей при спілкуванні з представниками західної культури..
Види занять і їхній розподіл за годинами	30 семінарських занять Самостійна робота 60 год.
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Зміст курсу навчальної дисципліни розкрито у двох змістових модулях. Перший модуль чітко спрямовано на введення і роз'яснення понять і категорій культури, визначення типів культур, поняття міжкультурної комунікації, акультурації, реаккультурації, принципів і патернів мовленнєвої поведінки представників іншої/чужої культури. Другий модуль присвячено розгляду характерних рис

⁴ Формуються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

	представників різних культур, дається класифікація загальних рис характеру і мовленнєвої поведінки американців, англійців і українців і їх зіставний аналіз з наведенням прикладів. В прикладах наводиться аналіз, спрямований на усвідомлення загальнолюдських цінностей, що є основою подібностей мовленнєвої поведінки співрозмовників.
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	50 балів – аудиторна робота 50 балів – МКР 90-100 А зараховано 82-89 В зараховано 75-81 С зараховано 66-74 D зараховано 60-65 E зараховано 1-59 FX незараховано
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Наявність знань з лексикології, семасиології, граматики, стилістики англійської мови і загального мовознавства.
Навчально-методичне інформаційне забезпечення	Література Основні (базові): 1. Косенко, Ю.В. (2013). <i>Основи теорії мовленнєвої комунікації: Навчальний посібник</i>. Суми: СДУ. 291 с. 2. Кравченко, Н.К. (2017). <i>Дискурс и дискурс-анализ: Краткая энциклопедия</i>. Киев: «Интерсервис». 286 с. 3. Кравченко, Н.К.(2012). <i>Практическая дискурсология: школы, методы, методики современного дискурс-анализа</i>. Луцьк: Волиньполіграф. 251 с 4. Чхетиани, Т.Д. (1987). <i>Лингвистические аспекты фатической метакоммуникации: автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04</i>. Киев. 24 с.

	5. Barker, L. (2018). <i>Communication</i>. Englewood Cliffs: Prentice Hall. 438 p. 6. Brown, P., Levinson S.C. (1987). Universals in language usage: Politeness phenomena. <i>Questions and politeness: Strategies in social interaction</i> / E. Goody (ed.) Cambridge: CUP. 56 – 324. 7. Grice, H. P. (1975). Logic and conversation. <i>Syntax and semantics. Vol. 3.</i> / P. Cole and J. L. Morgan (eds.). New York: Academic Press. 41 – 58. 8. Husemann, H. (1994). <i>As Others See Us</i>. Berlin: Peter Lang. 151 p. 9. Kottak, C.P. (1982). <i>Cultural Anthropology</i>. New York: Random House. 397 p. 10. Kravchenko, N.K., Pasternak T.A. (2016) . Politeness strategies via speech acts and conversational implicatures. <i>Science and Education. A New Dimension. Philology, IV (25). Issue 105.</i> 60 – 63. 11. Porter, R.E. (2012). <i>An Overview of Intercultural Communication</i>. New York: Random House. 200 p. 12. Scollon, R., Scollon, S.W. (1995). <i>Intercultural Communcation</i>. Oxford: Blackwell. 271 p. 13. Samovar, L.A. (2002). <i>Intercultural Communication: A Reader</i>. Belmont: Wadsworth. 343 p. 14. Tarnopolsky, O., Sklyarenko, N. (200). <i>Lifestyle Communicative Behavioral Patterns in the USA</i>. Kyiv: Видав. Центр КДЛУ. 175 с.
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Види навчальної діяльності Національна 4-бальна система Критерії оцінювання І Аудиторна робота Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з

	елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки Фрагментарна, неаргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки II. Позааудиторна (самостійна) робота III. Написання МКР IV. Індивідуальне або групове написання наукових проектів
--	--

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології і філософії мови,
 протокол № 17 від 10 квітня 2025 р.